

Streszczenie w j. polskim

Współpraca w zakresie ochrony i kontroli granic zewnętrznych Unii Europejskiej od kilku lat nabiera ważnego znaczenia w procesach integracyjnych. W szczególny sposób łączy ona bowiem transgraniczne formy kooperacji w ramach UE z tradycyjnie ujmowanymi paradygmatami suwerenności państw narodowych. Rozpoczęcie współpracy w obszarze zarządzania granicami było konsekwencją wejścia w życie układów z Schengen, kiedy w wyniku stopniowego znoszenia kontroli na granicach wewnętrznych państw członkowskich, koniecznym stało się wzmocnienie działań na granicach zewnętrznych, aby zagwarantować obywatelom tychże państw zachowanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego oraz porządku publicznego. Efektywne zarządzanie granicami wymagało ujednoczenia przepisów regulujących działalność poszczególnych służb odpowiedzialnych za ochronę granic zewnętrznych, a także zwiększenia ich koordynacji, przede wszystkim w zakresie współpracy operacyjnej. Polityka kontroli granic opiera się na specyficznym hybrydowym modelu zarządzania, usytuowanym pomiędzy poziomem ponadnarodowym a międzyrządowym, co przejawia się w zarówno w mechanizmach decyzyjnych w ramach analizowanej dziedziny, jak również w specyfice funkcjonowania Frontexu, agencji odpowiedzialnej za koordynację współpracy państw członkowskich w zakresie zarządzania granicami. Wobec narastających problemów oraz wyzwań w zakresie ochrony i kontroli granic zewnętrznych kilkakrotnie podejmowano próbę zreformowania Frontexu, przede wszystkim w kierunku wzmocnienia jego mandatu w obszarze zarządzania granicami. Intensyfikacja zagrożeń zewnętrznych w trakcie kryzysu migracyjnego wpłynęła na rozwój procesu europeizacji polityki zintegrowanego zarządzania granicami, czego konsekwencją było m.in. ustanowienie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej. W tym kontekście niezwykle interesującym wydaje się pytanie o przyszły kierunek polityki zintegrowanego zarządzania granicami Unii Europejskiej.